

УДК 342.951:351.82

Л.О. Мойсей,
кандидат юридичних наук,
м. Львів, Україна

УКРАЇНА ТА НАТО В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИКИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Стаття присвячена адміністративно-правовим аспектам стандартизації у сфері оборони. Розглянуто проблеми та можливі шляхи їх вирішення в контексті приведення у відповідність до стандартів НАТО діяльності Збройних Сил України. Сформульовано напрями розвитку системи, зокрема визначено, що лише за умов забезпечення процесів упровадження стандартів, що знайшли своє практичне застосування під час виконання бойових операцій, у тому числі зі стабілізації миру у світі країнами-учасниками Альянсу, зокрема їх збройними силами, Збройним Силам України та державі в цілому вдасться досягнути поставленої мети – членства в НАТО.

Ключові слова: стандартизація, національна безпека, міжнародне співробітництво, державна політика, військовий стандарт, стандарт НАТО.

Статья посвящена административно-правовым аспектам стандартизации в сфере обороны. Рассмотрены проблемы и возможные пути их решения в контексте приведения в соответствие со стандартами НАТО деятельности Вооруженных Сил Украины. Сформулированы направления развития системы, в том числе определено, что лишь при условии обеспечения процессов внедрения стандартов, которые нашли свое практическое применение при выполнении боевых операций, в том числе по стабилизации мира во всем мире странами-участниками Альянса, в частности их вооруженными силами, Вооруженным Силам Украины и государству в целом удастся достичь поставленной цели – членства в НАТО.

Ключевые слова: стандартизация, национальная безопасность, международное сотрудничество, государственная политика, военный стандарт, стандарт НАТО.

Пріоритетним напрямом при розробленні стандартів у сучасних умовах є їх гармонізація з міжнародними нормативно-правовими актами у сфері безпеки та оборони. Необхідність обов'язкового перегляду міждержавних нормативних документів із питань стандартизації у сфері оборони є нагальною потребою. Це пов'язано, передусім, із стрімким розвитком зазначеної сфери, вдосконаленням програмних засобів, їх систематичного удосконалення. Запровадження сучасних методів стандартизації є однією із умов вступу України до НАТО.

Сучасні виклики докорінно змінили державний підхід до принципів організації розроблення та виробництва продукції оборонного (військового) призначення та державної політики у сфері оборони, яка реалізується через державне оборонне замовлення. Стандартизація у сфері оборони повинна забезпечувати провідні позиції механізму реалізації таких найважливіших завдань, як національна безпека і оборона держави. Оснащення Збройних Сил України сучасною зброєю, віднов-

лення спроможності оборонно-промислового комплексу щодо впровадження новітніх технологій, створення нових зразків військової техніки та озброєння потребує проведення цілеспрямованої державної політики в реформуванні національної системи стандартизації у сфері оборони.

Регулювання сфери безпеки, оборони та стандартизації здійснюється за допомогою таких нормативно-правових актів, як Закон України № 1932-XII “Про оборону України” [1], Закон України № 124-VIII “Про стандартизацію” [2], Річна національна програма під егідою Комісії Україна-НАТО на 2017 рік, затверджена Указом Президента України від 08.04.2017 № 103/2017 [3], Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26.05.2015 № 287 [4], Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24.09.2015 № 555 [5], Стратегічний оборонний бюлетень України, введений у дію Указом Президента України від 06.06.2016 № 240 [6], Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджена Указом Президента України від 14.03.2016 № 92/2-16 [7], Концепція Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.01.2016 № 19 [8].

Проте одним із основних нормативно-правових актів у сфері стандартизації є Закон України від 15.01.15 № 124-VIII “Про стандартизацію” [2], який встановлює правові та організаційні засади стандартизації в Україні і спрямований на забезпечення формування та реалізації державної політики у відповідній сфері. Як діяльність зі встановлення норм, правил і характеристик стандартизація здійснюється з метою забезпечення: технічної й інформаційної сумісності та взаємозамінності продукції; якості продукції, робіт і послуг відповідно до рівня розвитку науки, техніки і технології; обороноздатності та мобілізаційної готовності країни; єдності вимірювань; економії усіх видів ресурсів тощо.

Проте військова стандартизація передбачає визначення військової термінології, вимог до систем документації, процесів та процедур управління, дії, взаємодії військового командування та органів військового управління. Об’єкти військової стандартизації є значно ширшими, ніж об’єкти стандартизації, на які поширюється дія Закону України № 124-VIII. Зазначене також стосується стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО.

При цьому слід зазначити, що стандарти НАТО приймаються установами, зокрема урядовими, держав-членів Альянсу, до повноважень яких належать питання оборони та безпеки держави.

Дослідженню питань стандартизації у сфері оборони присвячені праці таких учених, як Ю. Бохонко, В. Бойцов, В. Волков, В. Дитюк, С. Єсімов, Н. Зільник, Б. Коротков, В. Камінський, В. Малюгін, М. Плущевський, В. Уткін, В. Хижняк, В. Ткаченко, В. Вершинін, О. Бондирська, В. Терету та ін.

Однак спеціальних наукових праць, присвячених дослідженню саме проблем стандартизації у сфері оборони у сучасному вимірі допоки немає. Як наслідок, діяльність у сфері стандартизації в системі Міністерства оборони України залишається недосконалою через невідповідності останньої сучасним викликам.

Зважаючи на це, *мета статті* полягає в тому, щоб на основі аналізу сучасних наукових підходів, а також нормативно-правових актів у сфері стандартизації розглянути стан національної системи стандартизації у сфері оборони, виявити проблеми та можливі шляхи їх вирішення, сформулювати напрями розвитку системи, зокрема визначити готовність таких до забезпечення процесів, пов’язаних зі вступом України до НАТО.

Загалом стандартизація у сфері оборони має враховувати основні принципи аналогічних систем стандартизації зарубіжних країн, відповідати національним інтересам держави Україна як повноправного учасника міжнародних, європейських та світових інтеграційних процесів. Сприяти створенню правових основ стандартизації у сфері оборони, спрямованих на підвищення обороноздатності Збройних Сил України, мобілізаційної готовності держави, безпеки об'єктів економіки, життя, здоров'я і майна громадян, охорони довкілля під час розроблення, випробування, виробництва, експлуатації, ремонту та утилізації продукції оборонного призначення (ПОП).

До нормативних документів (НД) у сфері оборони слід віднести міждержавні (ГОСТ В) і національні стандарти (ДСТУ В) на ПОП (роботи, процеси, послуги), військові стандарти Міністерства оборони України, а також інші стандарти, що містять відомості з обмеженням доступу.

Як зазначили В. Ткаченко та В. Вершинін, до перспективних напрямів у розвитку Головного фонду нормативних документів у сфері оборони слід віднести: пріоритетне розроблення НД на групи однорідної продукції та максимальне обмеження розроблення стандартів на конкретну ПОП; розроблення НД на типові технологічні процеси, що здійснюють ефективний вплив на якість продукції; підвищення науково-технічного рівня НД, обов'язкової відповідності міжнародним стандартам, усунення невиправданої регламентації дій розробників озброєння; скорочення кількості організаційно-методичних стандартів на продукцію, які зайво конкретизують параметри виробів для потреб оборони й обмежують дії конструкторів; збільшення кількості НД на групи однорідної продукції, у яких встановлюються базові параметри та важливіші бойові можливості озброєння [9, с. 17–22].

Отже, значна інтенсифікація процесів міжнародного співробітництва та відсутність військових стандартів забезпечення діяльності Збройних Сил України суттєво сповільнюють процес досягнення потрібного рівня сумісності в оперативній, матеріальній, адміністративній та інших сферах Збройних Сил України з країнами-членами НАТО.

Впровадження військових стандартів НАТО стане відповідною нормативною базою для планування заходів діяльності підрозділів Збройних Сил України. Визначення основних понять військової системи сприятиме досягненню необхідного рівня взаємосумісності між видами Збройних Сил України та іншими військовими формуваннями, зокрема Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки України, Державною прикордонною службою, Міністерством надзвичайних ситуацій, збройними силами інших країн у процесі підготовки та проведення операцій, а також сприятиме гармонізації та уніфікації військової термінології з країнами НАТО та ЄС.

Станом на сьогодні законопроектом № 8370 пропонується доповнити Закон України № 1932-ХІІ “Про оборону України” новими термінами такими, як “військова стандартизація”, “військовий стандарт”, “стандарт НАТО” та “стандарт у сфері оборони держави-члена НАТО”.

Крім того, з метою врахування міжнародного досвіду щодо прийняття стандартів НАТО законопроектом передбачається надання повноважень Міністерству оборони щодо забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері військової стандартизації та визначення органу військової стандартизації, основна

функція якого полягатиме в розробленні, прийнятті, скасуванні, відновленні дії, розповсюдженні та застосуванні військових стандартів, зокрема тих, які прийматимуться на основі стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО.

Також законопроектом пропонується внести зміни до Закону України № 124-VIII “Про стандартизацію” стосовно не поширення сфери його дії на військові стандарти, а також виключення частини четвертої статті 23, якою передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва, враховуючи особливості таких сфер, визначає порядок застосування національних стандартів та кодексів усталеної практики для забезпечення потреб оборони України.

Тобто Міністерство оборони застосовуватиме національні стандарти відповідно до частин першої та другої статті 23 Закону України 124-VIII, зокрема безпосередньо чи шляхом посилання на них в інших документах; на добровільній основі, крім випадків, якщо обов’язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами [10].

Є очевидним, що вказані процеси зумовлені насамперед зовнішньополітичним курсом України, спрямованим на набуття членства в НАТО, оскільки країнам-партнерам наполегливо рекомендується застосовувати політику НАТО зі стандартизації.

НАТО ж розглядає стандартизацію як один із ключових факторів, який сприяє досягненню, підтриманню та удосконаленню взаємосумісності між військами/силами НАТО та країнами-партнерами, зміцнює оборонні спроможності Альянсу, посилює його боєздатність та ефективність. При цьому політикою НАТО зі стандартизації визначено, що всі союзники забезпечуватимуть ефективну здатність їх збройних сил діяти разом, зокрема шляхом упровадження узгоджених стандартів/процедур НАТО. При цьому країнам-партнерам наполегливо рекомендується застосовувати Політику НАТО зі стандартизації.

У контексті цього слід зазначити, що стандарт НАТО, він же “Угода зі стандартизації” (*Standardization Agreement; STANAG*), є міжнародним договором, який регламентує загальні правила, визначає спільний порядок дій, закріплює єдину термінологію і встановлює умови уніфікації технічних процесів, а також озброєння та військової техніки, іншої матеріальної частини збройних сил Альянсу та країн-партнерів. Стандарти НАТО об’єднані в складну і взаємопов’язану ієрархію керівних документів Альянсу.

Безумовно, як наголошують С. Возняк, А. Іващенко, В. Пеньковський, потенціал і можливості Альянсу щодо ефективної оборони країн – членів і проведення міжнародних операцій поза їх межами базується на ефективній реалізації трьох основних компонентів: оборонного планування, взаємосумісності та стандартизації. Усі документи з питань стандартизації об’єднані в єдину взаємопов’язану ієрархію керівних документів Альянсу. Національні документи з питань безпеки і оборони, які розробляються за участю експертів НАТО та отримали підтримку на заходах НАТО, можливо вважати такими, що відповідають політиці НАТО у сфері стандартизації. Надання військової допомоги як матеріально-технічної, так і оперативної, зокрема проведення спільних військових операцій, безпосередньо залежить від готовності тієї або іншої країни до роботи за спільними стандартами та досягнення певного рівня взаємосумісності [11, с. 74–79].

Водночас, як зазначає О. Грибач, на сьогодні міжнародне співробітництво регламентовано чисельними нормативно-правовими актами. Однак Україна є учасницею далеко не всіх міжнародних договорів. Перспективою подальшого розвитку міжнародного співробітництва в сфері спеціально-технічного забезпечення національної безпеки в Україні повинно стати розширення меж двосторонньої та багатосторонньої взаємодії з іншими державами та міжнародними організаціями, подальша модернізація спеціально-технічного забезпечення органів забезпечення національної безпеки відповідно до міжнародних стандартів, реформування військової сфери та сфери оборони [12, с. 25–28].

Зважаючи на зазначене, можна дійти висновку, що сучасне адміністративно-правове регулювання зі стандартизації у сфері оборони зарубіжних країн, НАТО є головним фактором створення та функціонування систем стандартизації у сфері оборони і має безпосередній вплив на захист суверенітету, територіальної цілісності та безпеки, захищеності суспільства і держав, що входять до міжнародних та регіональних оборонних організацій від внутрішніх і зовнішніх загроз. Лише за умов забезпечення процесів упровадження стандартів, що знайшли своє практичне застосування під час виконання бойових операцій, у тому числі зі стабілізації миру у світі країнами-учасниками Альянсу, зокрема їх збройними силами, Збройним Силам України та державі в цілому вдасться досягнути поставленої мети – членства в НАТО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1932-12> (дата звернення: 22.05.2018).
2. Про стандартизацію: Закон України від 17.05.2001 № 2408-III. URL: <http://ucrf.gov.ua/uk/doc/laws/1149754656/> (дата звернення: 05.03.2018).
3. Про затвердження річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО на 2017 рік: Указ Президента України від 08.04.2017 № 103/2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 03.04.2018).
4. Про затвердження стратегії національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 № 287 Офіційний портал Верховної Ради України. URL: [rada.gov.ua/news/http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015) (дата звернення: 06.04.2018).
5. Про затвердження воєнної доктрини України: Указ Президента України від 24.09.2015 № 555. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 23.03.2018).
6. Про затвердження стратегічного оборонного бюлетеня України: Указ Президента України від 06.06.2016 № 240. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 22.03.2018).
7. Про затвердження концепції розвитку сектору безпеки і оборони України: Указ Президента України від 14.03.2016 № 92/2-16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 19.04.2018).
8. Про затвердження концепції Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.01.2016 № 19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 18.03.2018).
9. *Ткаченко В., Вершинін В.* Головний фонд нормативних документів у сфері оборони. Проблеми та перспективи розвитку. Стандартизація, сертифікація, якість. 2012. № 6. С. 17–22.
10. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=464-14> (дата звернення: 24.05.2018).
11. *Возняк С., Іващенко А., Пеньковський В.* Політика стандартизації Північноатлантичного Альянсу. Центр воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2016. № 1. С. 74–79.
12. *Грибач О.* Проблеми застосування стандартів НАТО в ЗС України. КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. 2015. № 4. С. 25–28.
13. Імплементация стандартів НАТО в Україні: здобутки та перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 23 вересня 2015 року / упор. М.З. Мальський, О.С. Кучик. Львів, факультет міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 52 с.

14. Про державне оборонне замовлення: Закон України від 03.03.1999 № 464-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=464-14> (дата звернення: 28.04.2018).
15. Про створення національного фонду нормативних документів: постанова КМУ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1395-2002-%EF> (дата звернення: 10.04.2018).
16. Питання державного оборонного замовлення: постанова КМУ від 27.04.2011 № 464. URL: <http://document.ua/pitannija-derzhavnogo-oboronnogo-zamovlennjadoc54892.html> (дата звернення: 11.04.2018).
17. ДСТУ 1.1:2001. Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять.
18. Давыдов А., Барабанов В., Судов Е. CALS-технологии: основные направления развития URL: <http://www.disscat.com> (дата звернення: 09.03.2018).
19. ДСТУ 1.2 Державний стандарт України. Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів.
20. Про організацію робіт зі стандартизації озброєння та військової техніки в Україні: постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.1993 № 662. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (дата звернення: 19.05.2018).
21. Програма основних робіт по реалізації концепції державної системи стандартизації озброєння та військової техніки: концепція державної системи стандартизації озброєння та військової техніки в Україні від 28.04.1994.
22. Про організацію робіт, спрямованих на створення державних систем стандартизації, метрології та сертифікації: постанова КМУ від 25.05.1992 № 269.
23. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності: Закон України від 01.12.2005 № 3164-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3164-15> (дата звернення: 22.05.2018).
24. Прес-реліз за результатами засідання РНБО України. Сайт Ради Національної Безпеки і Оборони України. URL: <http://www.rnbo.gov.ua/news/2253.html> (дата звернення: 04.05.2018).

REFERENCES

1. About the Defense of Ukraine: Law of Ukraine dated 06.12.1991 No 1932-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1932-12> (Date of Application: 22.05.2018) [in Ukrainian].
2. About Standardization: Law of Ukraine dated May 17, 2001 No 2408-III. URL: <http://ucrf.gov.ua/uk/doc/laws/1149754656/> (Date of Application: 05.03.2018) [in Ukrainian].
3. About Approval of the Annual National Program under the Auspices of the NATO-Ukraine Commission for 2017: Decree of the President of Ukraine dated April 8, 2017 No 103/2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF>. (Date of Application: 04.03.2018) [in Ukrainian].
4. About Approval of the Strategy of National Security of Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated 05/26/2015 № 287 Official portal of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://rada.gov.ua/news/http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (Date of Application: 06.04.2018) [in Ukrainian].
5. About Approval of the Military Doctrine of Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated September 24, 2015 No 555. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (Date of Application: 23.03.2018) [in Ukrainian].
6. About Approval of the Strategic Defense. Bulletin of Ukraine: Presidential Decree No 240 dated June 06, 2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (Date of Application: 22.03.2018) [in Ukrainian].
7. About Approval of the Concept of the Development of the Security and Defense Sector of Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated March 14, 2016 No 92 / 2-16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (Date of Application: 19.04.2018) [in Ukrainian].
8. About Approval of the Concept of the State Target Program for the Reform and Development of the Defense Industry Complex for the Period up to 2020: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 20, 2016 No 19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF>. (Date of Application: 18.03.2018) [in Ukrainian].
9. Tkachenko V., Vershinin V., Tkachenko V., Vershynin V. (2012) Holovnyy fond normatyvnykh dokumentiv u sferi oborony. Problemy ta perspektyvy rozvytku. "The Main Fund of Normative Documents in the Field of Defense. Problems and Prospects of Development". Standardization, Certification, Quality 6, 17–22 [in Ukrainian].
10. Draft Law on Amendments to Some Bills of Ukraine on Military Standards. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=464-14> (Date of Application: 24.05.2018) [in Ukrainian].

11. *Vozniak S., Ivashchenko A., Penkovsky V.* and others (2016) Polityka standartyzatsiyi Pivnichnoatlantychnoho Alyansu. “The North Atlantic Alliance’s Standardization Policy”. Center for military-strategic research of the National University of Defense named after Ivan Chernyakhivsky 1, 74–79 [in Ukrainian].

12. *Hrybach O.* (2015) Problemy zastosuvannya standartiv NATO v ZS Ukrainy. “Problems of Applying NATO Standards in the Armed Forces of Ukraine”. KNEU named after Vadim Hetman 4, 25–28 [in Ukrainian].

13. Implementatsiya standartiv NATO v Ukraini: zdobutky ta perspektyvy. “Implementation of NATO Standards in Ukraine: Achievements and Prospects”: materials of the International Scientific and Practical Conference / compilers M.Z. Malskyi, O.S. Kuchik. Lviv, Faculty of International Relations, Lviv National University Named after Ivan Franko, 2015. 52 p. [in Ukrainian].

14. About the State Defense Order: Law of Ukraine dated 03.03.1999 No 464-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?Nreg=464-14> (Date of Application: Apr. 28, 2014) [in Ukrainian].

15. About Creation of the National Fund of Normative Documents: the Resolution of the CMU. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1395-2002-%EF>. (Date of Application: 10.04.2018) [in Ukrainian].

16. Pytannya derzhavnoho oboronnoho zamovlennya. “Issue of the State Defense”: Order CMU dated 27.04.2011 No 464. URL: <http://document.ua/pitannija-derzhavnogo-oboronnogo-zamovlennjadoc54892.html> (Date of Application: 11.04.2018) [in Ukrainian].

17. DSTU 1.1: 2001. National standardization. Standardization and related activities. Terms and definitions of key concepts [in Ukrainian].

18. Davydov, A., Barabanov, V., Judges, E. CALS-technologies: main directions of development URL: <http://www.dissercat.com> (Date of Application: 09.03.2018) [in English].

19. DSTU 1.2 The State Standard of Ukraine. National standardization. Rules for drafting national normative documents [in Ukrainian].

20. About the Organization of the Activities on the Standardization of Armaments and Military Equipment in Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 19, 1993 No 662. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-93-%D0%BF> (Date of Application: 19.05.2018) [in Ukrainian].

21. “Program of Main Activities on the Implementation of the Concept of the State System of Standardization of Armaments and Military Equipment: the Concept of the State System of Standardization of Armaments and Military Equipment in Ukraine dated April 28, 1994 [in Ukrainian].

22. About the Organization of Activities Aimed at the Creation of State Systems of Standardization, Metrology and Certification: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated May 25, 1992 No 269 [in Ukrainian].

23. About Standards, Technical Regulations and Conformity Assessment Procedures: Law of Ukraine dated 01.12.2005 No 3164-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3164-15> (Date of Application : 22.05.2018) [in Ukrainian].

24. Press Release Based on the Results of the Meeting of the National Security and Defense Council of Ukraine. Website of the National Security and Defense Council of Ukraine. URL: <http://www.rnbo.gov.ua/news/2253.html>. (Date of Application: 05.04.2018) [in Ukrainian].

UDC 342.951:351.82

L.O. Moisei,
Candidate of Juridical Sciences,
Lviv, Ukraine

UKRAINE AND NATO IN THE CONTEXT OF THE STANDARDIZATION POLICY: ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS

Paper is devoted to the administrative-legal aspects of standardization in the field of defense, as well as the search for problems and possible ways of their solution in the context of bringing the activities of the Armed Forces of Ukraine into compliance with NATO standards. The directions of the system’s development are formulated, in particular, the extent of its readiness to ensure the processes associated with Ukraine’s accession to NATO is determined.

It was determined that the priority direction in developing standards in modern conditions is their harmonization with international normative and legal acts in the field of security and defense. At the same time, the necessity of mandatory review of interstate normative documents on questions of standardization in the field of defense is an urgent need.

It has been proved that in the modern challenges radically changed the state approach to the principles of organizing the development and production of defense (military) products and state defense policy, which is implemented through a state defense order.

In the research, factors influencing the processes of standardization in the field of defense are identified. Given the proper equipment of the Armed Forces of Ukraine with modern weapons, the restoration of the capabilities of the defense-industrial complex, the creation of new models of military equipment and weapons, Ukraine will be able to join NATO.

It is acknowledged that in the modern administrative-legal regulation of the standardization in the field of defense of foreign countries, NATO is the main factor in the establishment and functioning of defense standardization systems and has a direct impact on the protection of sovereignty, territorial integrity and security, and the protection of the society and the state.

It has been established in that significant intensification of international cooperation processes and the absence of military standards for ensuring the activity of the Armed Forces of Ukraine significantly slow down the process of achieving the required level of interoperability in the operational, material, administrative and other areas of the Armed Forces of Ukraine with the NATO member states. Under the conditions of the military standards, NATO will become the appropriate regulatory framework for planning the activities of the units of Ukrainian Armed Forces.

It is concluded that standardization in the field of defense should take into account the basic principles of similar systems of standardization of foreign countries, to meet the national interests of the state of Ukraine. At the same time, the creation of legal bases for standardization in the field of defense should be aimed at the improvement of defense capabilities of the Armed Forces of Ukraine, mobilization readiness of the state, security of economical objects, life, health, etc.

Keywords: standartization, national security, international cooperation, state policy, MS, MS NATO.

Отримано 18.07.2018